

En teknisk rapport fra EPJ-Observatoriet

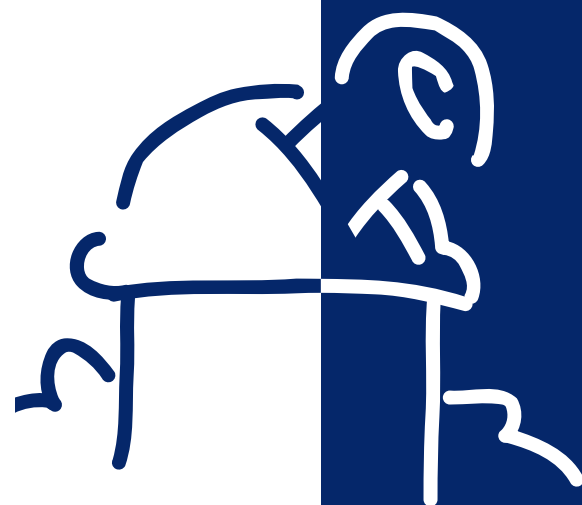
Status for arbejdet med EPJ-planlægning i de danske amter og H:S

Pia Bøgelund

EPJ-Observatoriet maj 2003

EPJ-OBSERVATORIET

En teknisk rapport fra EPJ-Observatoriet

Status for arbejdet med EPJ-planlægning i de danske amter og H:S

Pia Bøgelund

Institut for Samfundsudvikling og Planlægning
Aalborg Universitet

EPJ-Observatoriet, maj 2003

Forord

EPJ-Observatoriets undersøgelse af status for EPJ-udvikling i 2002 undersøgte bl.a. om amterne havde lavet strategiplaner for udvikling og implementering af EPJ-systemer. Resultatet viste, at 8 ud af de 11 amter, der havde svaret på spørgsmålet, angav at have udarbejdet en strategiplan. Undersøgelsen viste imidlertid ikke noget om indholdet af disse planer, og det var kun amternes eget svar, der indgik i undersøgelsen. Nærværende undersøgelse har til hensigt at grave et spadestik dybere og analysere indholdet af disse planer. Analysen er gennemført på baggrund af det materiale, som amterne har ønsket at fremsende til EPJ-Observatoriet.

Christian Nøhr
Søren Vingtoft
EPJ-Observatoriet
Maj 2003

Status for arbejdet med EPJ-planlægning i de danske amter og H:S

Indhold:

Indledning.....	4
Analyseparametre	4
Resultat af undersøgelsen	5
Bilag. Oversigt over de enkelte amter	8
H:S	9
Vejle Amt	10
Frederiksborg Amt	11
Fyns Amt.....	12
Århus Amt.....	13
Nordjyllands Amt.....	14
Sønderjyllands Amt.....	15
Storstrøms Amt	16
Viborg Amt	17
Ribe Amt	18
Vestsjællands Amt	19
Roskilde Amt	20
Københavns Amt.....	21
Bornholms	22
Ringkøbing Amt.....	23
Liste over materiale modtaget fra amterne	24
Reference liste	25

Indledning

EPJ-Observatoriet har i efteråret 2002 igangsat en kortlægning af H:S og amternes planlægningsaktiviteter på EPJ-området. Hensigten har været at undersøge i hvilket omfang de forskellige amter og H:S har fået udarbejdet politisk vedtagne strategier for EPJ-indsatsen. Hensigten har endvidere været at bestemme kvaliteten af denne planlægningsaktivitet. Dette skrift redegør for resultaterne af undersøgelsen.

Redegørelsen er baseret dels på en indsamling af politisk vedtagne strategi planer på EPJ-området i foråret 2002, dels på en opfølgende indsamling og rundspørge i efteråret 2002 og januar 2003. Rundspørgen har særligt været rettet mod de amter, der ikke i foråret har haft indsendt materiale. Resultaterne og vurderingerne er dermed udelukkende baseret på det af amterne fremsendte materiale. Der er generelt ikke indhentet oplysninger fra andre kilder.

Analyseparametre

Baseret på de indsendte planer og inspireret af bl.a. Winther (1994) er 5 faktorer blevet opstillet til beskrivelse og vurdering af amternes planer på EPJ-området:

- Udgangspunkt
- Visioner
- Prioritering af temaer
- Handlingsplan
- Økonomi

Under overskriften ”udgangspunkt” er det søgt kortlagt, om der eksisterer tidligere strategiplaner i amtet for EPJ-området. Endvidere er det søgt kortlagt, hvorvidt den aktuelle strategi forholder sig til den nationale strategi. Endelig - i det omfang det har været muligt - berøres de konkrete tekniske og organisatoriske forudsætninger for arbejdet med EPJ.

Under overskriften ”visioner” beskrives de overordnede mål bag EPJ-indsatsen. Hvad forestiller det enkelte amt/H:S sig at få ud af en satsning på EPJ?

”Prioritering af temaer” søger at kortlægge, hvilke indsatsområder de enkelte planer prioriterer. I nogle tilfælde er det også beskrevet, om indsatsen har en samlet eller mere successiv karakter.

Kategorien ”handleplan” søger at fastlægge status på implementeringsprocessen. Er amtet/H:S ikke kommet i gang med opgaven endnu, er de i gang med enkelte pilotprojekter, er dele af EPJ-opgaven gået i udbud eller har en generel implementering af opgaven fundet sted. Endvidere undersøges det under denne overskrift, hvordan implementeringen er organisatorisk forankret og om der evt. er planer for en uddannelsesmæssig indsats.

Under overskriften ”økonomi” undersøges det hvor mange penge, der er afsat til opgaven på amtets tværgående budget og hvor meget der skal afholdes inden for de normale budgetter. Såvel anlægsudgifter som driftsudgifter søges opgjort (se bilag for konkrete eksempler).

Resultater af undersøgelsen

Generelt må det konkluderes, at udarbejdelsen af handlingsplaner ikke står højt på dagsordenen for de enkelte amter. Det har i flere tilfælde slet ikke været muligt at få udleveret en plan for området, der er politisk vedtaget og tillige gældende for i dag. I de tilfælde hvor en plan eller lignende strategitilkendegivelse har været tilgængelige, har det langt fra været muligt at sammenstykke alle relevante data til en evaluering. Især hvad angår en mere konkret handlingsplan og den økonomiske post er oplysningerne sparsomme. I et vist omfang har efterfølgende telefon og/eller mailkontakt kunnet råde bod på dette.

For at kunne vurdere de enkelte amters handlingsplaner anvendes nedennævnte kategorisering, der beskriver, hvor aktivt det enkelte amt/H:S påtager sig opgaven at implementere EPJ på sygehuset. Inddelingen er inspireret af Remmen (1999) og beskriver amternes strategi såvel som holdning til indsatsen på EPJ-området:

- En hyperaktiv strategi	→	”Vi sætter dagsordenen”
- En proaktiv strategi	→	”Vi er foran”
- En aktiv strategi	→	”Vi overholder de nationale udmeldinger”
- En inaktiv strategi	→	”Vi har ingen problemer”

Det er væsentligt at understrege, at sådan som begreberne anvendes her, på det foreliggende datagrundlag, siger det enkelte amts EPJ-holdning og strategi ikke nødvendigvis noget om, hvor langt amtet/H:S konkret er nået i processen og hvorvidt den nationale målsætning om at overgå til EPJ pr. 1/1 2006 rent faktisk bliver nået. Progressionen i begreberne er mere en indikation på, hvor aktivt det enkelte amt/H:S er gået ind til opgaven vurderet på baggrund af det foreliggende materiale. Konkret er vurderingen af de enkelte amters indplacering foretaget i forhold til tidspunktet for planlægningsprocessens start, detaljeringsgraden af planen, politisk-administrative udmeldinger i planen samt penge afsat til formålet. Hvorvidt der overhovedet eksisterer en strategiplan for det pågældende amt har dermed ret stor betydning for indplaceringen.

I nedenstående tabeller er de enkelte amter samt H:S indplaceret. I forbindelse med kategoriseringen af de enkelte amter/H:S dukker en ny kategori op, kaldet "Amter i venteposition". Dette hentyder til, at 4 amter for tiden er i gang med enten at udarbejde eller at revidere den eksisterende strategiplan for EPJ-området. Det har derfor ikke været muligt at indplacere dem i forhold til aktivitetsniveau.

Inaktiv Strategi	Aktiv Strategi	Proaktiv Strategi	Hyperaktiv Strategi
Bornholms Amt Ringkøbing Amt	Nordjyllands Amt Sønderjyllands Amt Storstrøms Amt Århus Amt? →→ Viborg Amt? →→	Frederiksborg Amt Fyns Amt	H:S Vejle Amt

Amter i venteposition
Københavns Amt Roskilde Amt Vestsjællands Amt Ribe Amt

Der er to amter, der benytter sig af en inaktiv strategi, idet de ganske enkelt ikke har nogen politisk vedtaget strategiplan for EPJ-området. Det er Bornholm og Ringkøbing. Dette må siges at være

under niveau med de udmeldinger, der kommer fra nationalt hold og i øvrigt også fra Amtsrådsforeningen. Amtsrådsforeningen har pr. 14. januar tilskyndet til, at alle amter har en overordnet handlingsplan med budgetoverslag klar pr. 1 april 2003 (Kilde: telefonsamtale med Bjarne Klindt fra Vestsjællands Amt). I den anden ende finder vi Vejle og H:S som to organisationer, der er langt fremme i forhold til at påtage sig opgaven. H:S har den mest gennemarbejdede og detaljerede plan for implementeringen af EPJ. Også Frederiksborg og Fyns Amt er med fremme. Tilbage er så den bløde mellemvare. I to tilfælde er der tvivl om indplaceringen, det gælder Århus og Viborg. Begge har ikke nogle videre planer på området, men telefonsamtaler og anden litteratur giver det indtryk, at der alligevel er mange aktiviteter sat i gang på området i de to amter. Og at specielt Viborg er langt fremme med implementeringen. Det faktum, at de ikke har nogen samlet, koordineret handlingsplan gør dog, at de ikke umiddelbart kan indplaceres længere til højre.

Konkluderende må det altså siges, at det p.t er svært for offentligheden at orientere sig i forhold til de enkelte amters indsats på EPJ-området. Der er en klar mangel på gennemsækelighed på området. Det er svært at få svar på spørgsmål som: Hvor langt er de enkelte amter nået i forhold til de nationale udmeldinger? Og hvad er de praktiske realiteter af den debat og den opmærksomhed som området har været genstand for gennem de senere år?

Baggrundsdata for indplaceringen af de enkelte amter/H:S er at finde i bilag, hvor også en mere detaljeret gennemgang af de pågældende amter/H:S er at finde.

BILAG. Oversigt over de enkelte amter/H:S

Generelt skema	Udgangspunkt:	Visioner	Prioritering af temaer	Handleplan	Økonomi
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er der tidligere handlingsplaner? 2. Tager amtet udgangspunkt i den nationale strategi 3. Konkrete tekniske og organisatoriske forudsætninger 	<p>Hvad er de overordnede mål bag EPJ- indsatsen?</p>	<p>Hvilke områder prioriteres i planen?</p> <p>Samlet successivt funktionsområder</p>	<p>Implementeringsprocessens status: Ikke i gang-pilotprojekter-udbud-generel EPJ-implementering</p> <p>Hvordan er implementeringen organisatorisk forankret?</p> <p>Evt. plan for uddannelsesmæssig indsats?</p>	<p>Afsat på amtets tværgående budget Afholdes inden for de normale budgetter</p> <p>Mhbp. Drift Anlæg</p>

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
H:S (Baseret på: <i>IT-strategi for H:S. 2002-2006</i> fra 2000)	Den foreliggende IT-strategi for H:S er vedtaget af bestyrelsen i December 2001 og gælder for perioden 2002-2006. Strategien tager udgangspunkt i H:S' egne målsætninger mv. som formuleret i tidligere plangrundlag. Strategien er endvidere udformet indenfor rammerne af den nationale strategi med et fokus på de kliniske processer	Realisere den kliniske arbejdsplads inden udgangen af 2006: alle ledelser og it-funktioner involveret Anvendelsesorienteret vision: Bedre, billigere service og kvalitet: Sammenhængende patientforløb Øget patientsikkerhed Rationelle arbejdsgange Effektiv ressourceanvendelse Høj kvalitet Teknisk vision: Integreret arb.plads med rigtig information på rette tid og sted	Generel prioritering: De enkelte moduler i den kliniske arbejdsplads defineres, prioriteres og anskaffes successivt. Først funktionsområder der understøtter de kliniske processer og samtidig giver størst nytteværdi til flest mulige. F.eks. Håndtering af journaltekst Medicinordination Billed- og signalbehandling Booking Kliniske patientforløb Rekvisation og svar Øvrige temaer: Organisatorisk implementering Sikkerhed Infrastruktur og drift Uddannelse	En strategi i to faser: 1. Etablering af EPJ-platform og H:S portal. Identifikation og afprøvning af udvalgte moduler 2. Udbygning af den kliniske arbejdsplads ved udbud af øvrige komponenter (??) Trinvis og fortsat proces. Et overordnet program med programledelse forankret i direktionen 2002-2003: Programstyring Systemetablering Påbegyndelse af systemimplementering 2004-2006: Mere generel systemetablering Et fremtidigt behov for personaleuddannelse af hidtil usete dimensioner. Delstrategi i 2002	Merudgifter til investeringer i strategiperioden: 1100 mio.kr. Såvel organisatorisk som teknisk investering Drift udgifter fra og med 2007: 85 mio kr

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
<p>Vejle amt (Baseret på tilsendt skrift <i>Det videre arbejde med elektroniske patient journaler i Vejle Amt</i> fra oktober 2000)</p>	<p>I foråret 1999 blev handlingsplan for EPJ i Vejle Amt godkendt</p> <p>Pt. erfaringer med 7 EPJ-projekter. 3 hele afdelinger og en funktion har afskaffet papirjournalen. Ca. 800 brugere og mere end 300 EPJ-arbejdspladser <i>"Pt det amt i Danmark med den største EPJ-udbredelse"</i> (p.4)</p>	<p>Ikke visionsangivelse, men erfaringer:</p> <p>Tidsbesparende Kvalitets- og servicegevinster Rykker først når hele afdelingen kommer med Tværfaglighed og samarbejde øges</p> <p>Medarbejdertilfredshed øges Der findes produkter</p> <p>I en afdeling der er indstillet på det tager det 4-5 måneder at indføre EPJ Afdelingsforankring er vigtig</p>	<p>Indsatsområder: Fortsat fokus på netværks- og infrastrukturen</p> <p>Fortsat GS som "rygrad"/PAS-system"</p> <p>Initiativer med henblik på overførsel af data mellem EPJ'er</p> <p>Initiativer vedr. funktionel integration</p> <p>Forslag til driftsorganisation for EPJ</p> <p>EPJ erfaringsopsamling</p> <p>Indgåelse af rammeaftale</p> <p>Hvilke afdelinger skal være de næste?</p>	<p>Der er under sundhedsforvaltningen etableret en permanent arbejdsgruppe med det formål at sikre vedligehold og udbygning af IT-infrastrukturen på og mellem sygehusene.</p> <p>"Visionsgruppe"</p> <p>Opsummere indhøstede erfaringer – altså evaluere fordele og ulemper ved EPJ</p> <p><i>"Det er sundhedsforvaltningens vurdering, at vi ikke skal afvente at det landsdækkende arbejde færdiggøres i sundhedsstyrelsen, da tidshorisonten er 3-5 år og vi næppe kommer til at foretage fejlagtige investeringer... det er vigtigt at vi ikke taber pusten"</i>(p.10).</p> <p>I forbindelse med rammeaftalen: <i>"Det forventes at valg af leverandører foretages i marts 2001"</i></p>	<p>Med det formål at kunne realisere anbefalingerne og være klar til at komme videre er der på sundhedsudvalgets budget afsat anlægsbevilling til EPJ og PAS med i alt 9,431 mio kr (rest) i 2000 og 13,407 mio.kr i alle de efterfølgende år til og med 2004</p>

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
Frederiksborg amt (Baseret på: <i>Strategi og handleplan for den elektroniske patient journal (EPJ)</i>). Politisk vedtaget strategi fra 2002. Heri refereres til Frederiksborg Amts sundhedsplan 2001-2004, også benævnt SUND 1.	<p>Tager udgangspunkt i den nationale strategi: EPJ skal have klinisk fokus/patienten i centrum</p> <p>På møde i sundhedsudvalget d. 12 juni 2001 er der truffet beslutning om at udarbejde en tids- og handleplan for de nærmeste års EPJ-aktiviteter.</p> <p>Sundhedsplan for Frederiksborg amt 2001-2004 (SUND 1): <i>"Det er hensigten af 75% af amtets Elektroniske Patientjournal er gennemført inden år 2003 og med henblik på fuldstændig etablering og integrering inden udgangen af år 2004"</i></p> <p>Der er indført et nyt patientadministrativt system</p>	<p>Hovedformålet med satsningen på EPJ skal være en bedre understøttelse af de kliniske funktioner, høj kvalitet i det gode patientforløb</p> <p>EPJ skal give nem og hurtig adgang til alle relevante data</p> <p>Nem kommunikation mellem sundhedsvæsenets parter</p> <p>Understøtte faglig kvalitet</p>	<p>EPJ skal indføres i takt med sandsynliggørelse af benefits</p> <p>EPJ skal indføres afstemt med sikringen af personalets IT-kvalifikationer</p> <p>EPJ skal indføres under respekt af de nationale standarder på området</p> <p>EPJ skal etableres som åbne systemer, over en periode og som en integreret del af strategien for udviklingen af amtets sundhedsvæsen</p>	<p>SUND 1: På kort sigt (2 år) vil sundhedsvæsenet i Frederiksborg Amt: Deltage i standardiseringsinitiativer med de øvrige amter Udarbejde en handleplansstrategi, der fremmer modularitet</p> <p>Udbrede personalets kendskab til EPJ-løsninger i første omgang gennem pilotprojekter.</p> <p>På længere sigt vil sundhedsvæsenet: ..Udarbejde en udbredelsesplan for EPJ Gennemføre udbud i henhold til integrationsstrategien....</p> <p>Organisation: Sundhedsvæsenets sundhedsinformatiske enhed er pt. bemandet med 2 medarbejdere – en 3. ansættes inden udgangen af 2001.</p>	<p>Sundhedsvæsenets Budget for 2002: 2,5 mill kr til EPJ aktiviteter</p> <p>2003-2004: I forbindelse med forberedelsen af budget 2002 blev det vurderet at der over en 3-4 årig periode skal anvendes over 100 mio. kr til investeringer til udvikling og implementering af EPJ.</p>

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
<p>Fyns amt: Baseret på: <i>IT-strategi for sygehusområdet i Fyns Amt</i></p> <p>Gælder for 2000-2003</p>	<p>Strategi udarbejdet med udgangspunkt i drøftelser i arbejdsgruppe under Sygehus- IT gruppen samt seminarer for sygehusområdernes chefgrupper i april 1998 og oktober 999.</p> <p>IT-strategien er vedtaget af Fyns Amts sygehusudvalg 13 marts 2000</p> <p>Sætter fokus på det kliniske område og EPJ ligesom den nationale strategi</p> <p>Forsøg med elektronisk patientjournal på sygehus Fyn, Rudkøbing. <i>"Intetsteds i det offentlige sygehusvæsen i DK har en mere omfattende anvendelse af EPJ i dag."</i> (p.18)</p>	<p>Visionen er at sygehusene i Fyns amt på længere sigt benytter sig af et sammenhængende, IT-baseret informations- og kommunikationssystem, hvori brugen af elektronisk patientjournal er et centralt element</p>	<p>Klinikken skal være i fokus i IT-udviklingen.</p> <p>Den elektroniske patientjournal er et meget væsentligt element.</p> <p>Systemet vil være en samling af komponenter</p> <p>På kort sigt skal der fokus på: EPJ Booking og arb.tilrettelæggelse Kliniske databaser Telemedicin og det billeddannede område . . Uddannelse og omstillingsparathed</p>	<p>I strategien anbefales det at der nedsættes en tværamtslig EPJ strategigruppe i Fyns Amt. Gruppen skal have til formål at udarbejde en samlet plan for en fælles indførelse af EPJ i Fyns Amt.</p> <p>Gruppen sammensættes med ledelsesmæssig kompetence og reference til direktøren for sygehusområdet</p> <p>SHIFT-EPJ projektet vedrørende EPJ i sygehus Fyn, center syd stables på benene. Dvs. erfaringerne fra Rudkøbing videreføres på Ærøskøbing og Svendborg. Også på Odense universitetshospital på enkelte afdelinger har man erfaringer med EPJ</p> <p>I år 2000: Strategigruppen udarbejder plan for udvikling og investeringer på området</p>	<p>Den centrale medfinansiering vil have til hovedformål at støtte udviklingen af den elektroniske patientjournal</p> <p>Skønsmæssigt anvendes ca. 80 mio kr til det samlede IT projekt</p>

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
Århus amt (Baseret på email fra Mogens Engsig-Karup, oktober 2002 samt tilsendt materiale <i>IT-strategi for Århus Amt 2001-2002</i> , dateret juni 2000)	<p>Der er ikke nogen specifik politisk vedtaget IT-strategi for sygehusene i Århus Amt</p> <p>Der er en generel IT strategi for perioden 2001-2002</p> <p>Den nævner ikke den nationale strategi for EPJ</p> <p>Ingen oplysninger om tekniske og organisatoriske forudsætninger</p>	<p>Amtet vil udvikle elektroniske journal- og dokument-systemer, der giver adgang til informationer hvor og hvornår der er brug for dem.</p> <p>Det drejer sig (bla) om elektronisk patientjournal på sygehusene:</p> <p>Større kvalitet og service i patientforløb</p> <p>Bedre udnyttelse af ressourcer.</p> <p>Bedre arbejdspladser på sygehusene</p>	Pilotprojekter på sygehusene omtales	<p>Projektet ledes af EPJ-styregruppen der er nedsat af Styregruppen for Sygehusinformatik, der opererer på fællesamtsligt niveau</p> <p>Det er uafklaret hvem der skal stå for den tekniske drift</p> <p>EPJ-systemet sættes i drift i 2002-2003</p>	<p>Tværgående amtslige ressourcer:</p> <p>Frikøb af medarbejdere på sygehusene ("pilotafdelingerne")</p> <p>4 årsværk i informatikkontoret</p> <p>Mogens Engsig-Karup fortæller:</p> <p>Der er afsat penge til udvikling af EPJ på budgettet. Der bruges frem til 2003 150-160 mio. på udvikling og etablering af central drift af EPJ, incl. et nyt patientadministrativt system.</p> <p>Implementering, brugeruddannelse, arbejdsstationer m.v. på sygehusene finansieres af sygehusenes drift</p>

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
Nordjyllands amt (Baseret på planen: <i>IT handlingsplan 2002-2004</i> fra Nordjyllands amt fra år 2000)	<p>Tager udgangspunkt i Den nationale strategi og sætter fokus på EPJ</p> <p>Siden 1999 har Nordjyllands amt arbejdet konsekvent frem mod etablering af den elektroniske patientjournal.</p> <p>Infrastrukturen og fundamentet er blevet grundlagt og udbygget: Opbygning af bedre netværk Gradvis opbygning af en driftsorganisation Udbygning af IT installation på bla sengeafdelinger IT-uddannelse er gennemført i stort omfang</p>	<p>Målet er etablering af den elektroniske patientjournal: alle relevante data tilgængelige for personalet på en integreret og præsentabel form</p> <p>Øget informationstilgængelighed Nye anvendelsesmuligheder Bedre kvalitet i informationen Bedre understøttelse af sammenhængende og effektive patientforløb</p> <p>Etablering af delløsninger på vejen mod EPJ: At nå målet samtidig med at fordelene ved de konkrete løsninger indvindes med blik for den overordnede sammenhæng</p>	<p>Taktiske områder: Etablering af elektronisk rekvisition/svar Etablering af booking Etablering af generel løsning til integration</p> <p>Rapporten gennemgår status på projekt og teknikområdet for det enkelte sygehus i amtet</p>	<p>Der er igangsat to pilotprojekter: På hhv. stort og mindre sygehus, hhv. kirurgisk og medicinsk som skal følges op af 4 udredningsprojekter:</p> <p>A. EPJs konsekvenser for arbejds gange og organisation B. Sikkerhedsmæssige og tekniske problemstillinger C. Effektiv vurdering ifht kvalitet og økonomi D. Defineringskrav til kommende EPJ</p> <p>”Det digitale sygehus”</p> <p>2002: Evaluering af igangsatte pilotprojekter Udbredning af ambulant booking Etablering af løsning til rekvisition og svar 2003: Fortsættelse af ovennævnte 2004: EPJ implementering i gang</p>	<p>Der er Økonomi for 2001 og 2002.</p> <p>Tværgående samlet afsat godt 27 mio.kr hvert år til posten ’IT-sundhed’.</p> <p>Heraf 0 kr og godt 1.5 mio. kr i hhv. år 2001 og 2002 til posten EPJ</p> <p>Det digitale sygehus (et enkelt sygehus) 36 mio kr</p>

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
<p>Sønderjyllands amt (Baseret på tilsendt udsnit af Sønderjyllands amts Sundhedsplan fra 2001. Udsnippet vedrører IT-strategien og omhandler perioden 2002-2004.</p> <p>Endvidere telefonsamtale med Jim Lyskær, oktober 2002)</p>	<p><i>Målsætningerne og indsatsområderne i Den nationale strategi svarer på en lang række områder til de overvejelser og initiativer der er gennemført i amtet (p.47).</i></p> <p>Investeringer i: automatisering af laboratorier, indkøb/lagerstyring, Administrative systemer som f.eks. et nyt sygehusinformations og patientadministrativt system</p> <p>IT-strategiske temaer er integreret i det eksisterende ledelsessystem</p> <p>I 2000/2001 er der gennemført et EPJ-projekt på Åbenrå sygehus</p>	<p>På kort sigt: Effektiv ressourceudnyttelse Planlægning af patientforløb på sygehuse</p> <p>På langt sigt: Hensigtsmæssige patientforløb i hele sygdomsforløbet</p> <p>Styrkelse af kvaliteten i den kliniske virksomhed</p>	<p>Udover EPJ som indsatsområde nævnes MedCom projektet.</p>	<p>IT-planen vil for de kommende år blive:</p> <p>Færdigimplementering af det patientadministrative system</p> <p>Udbredelse af EPJ til samtlige sygehusafdelinger i perioden 2002-2004</p> <p>Forsættelse af MedCom</p> <p>m.m</p> <p>Jim Lyskær: EPJ er pt. i udbud, det bliver afklaret inden årets udgang</p>	<p>En fuld udbredelse af EPJ vil kræve en investering i størrelsesordenen 40-50 mio. kr.</p> <p>Endvidere må der påregnes kortere afskrivningsperioder.</p> <p>Jim Lyskær: Der er afsat 40 mio kr.på anlægsbudgettet.</p> <p>Driftsbudgettet er til forhandling</p>

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
Storstrøms amt (Baseret på: <i>IT-strategi Sundhed.</i> <i>Storstrøms Amt,</i> januar 2001)	Som ramme for sundhedssektorens IT-strategi foreligger amtets fælles IT-strategi og IT-plan 1999, dels IT-strategi Sundhed Del 1 og IT-plan Sundhed del 1 2000	<p>IT understøtter høj kvalitet og sammenhæng i diagnostik, behandling, pleje og kommunikation</p> <p>IT-anvendelsen foregår som led i det sundhedsfaglige arbejde. Informationer er tilgængelige på det tidspunkt og sted, hvor de skal bruges uafhængigt af geografi og organisation</p> <p>IT-systemerne er integrerede og kan kommunikere både indefor sygehusvæsenet og til andre relevante parter</p> <p>Den sundhedsfaglige ydelse produceres på en måde der tilgodeser læring og udvikling</p> <p>Styring og ledelse på alle niveauer baseres på aktuelle, sammenlignelige og troværdige informationer om aktiviteter, kvalitet og ressourceforbrug</p>	<p>Prioriteringen er at migrere til den 'europæiske model' (dvs. 2. generations EPJ</p> <p>- en åben generel integrationsmodel med tilhørende moduler)</p>	<p>Organisatorisk er IT-forum Sundhed ansvarlig for sundhedssektorens IT-strategi i amtet. Denne har nedsat en projektgruppe, der har barslet med den angivne strategi.</p> <p>Mere konkret handlingsplan er uoplyst i dokumentet</p>	Uoplyst i dokumentet

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
<p>Viborg amt Jeg har fået tilsendt: <i>IT-strategi for sundhedssektoren, Viborg Amt, April 1997</i></p> <p><i>IT-sikkerhedsstrategi</i> godkendt af amtet 2002</p> <p>To dokumenter om EPJ projekter på to sygehuse</p>	<p>Denne strategi for informationsteknologi er drøftet og formuleret af det EDB-faglige udvalg og siden(?) drøftet på en IT-temadag med sundhedsudvalget 20 maj 1997.</p> <p>Den er udarbejdet på grundlag af Viborg Amts overordnede IT-strategi fra dec. 1994.</p> <p>I strategien fra 1997 refereres til den nationale strategi.</p> <p>Der er over en 2 årig periode udarbejdet en veldokumenteret kravspecifikation for det kommende færdigudviklingsarbejde for EPJ</p>	<p>IT-anvendelsen skal understøtte tilrettelæggelsen af et hensigtsmæssigt og sammenhængende patientforløb og bidrage til en effektivisering af de ledelsesmæssige funktioner</p> <p>Hovedmålet er udvikling af den elektroniske patientjournal under hensyntagen til den nationale standard på området</p>	<p>Et par EPJ projekter udpeges: bla. Et pilotprojekt på børneafdelingen, Viborg Sygehus</p>	<p>Der er nedsat en styregruppe under Det EDB faglige udvalg i sundhedsforvaltningen.</p> <p>Flere afdelinger har ytret ønske om deltagelse i udviklingen af EPJ.</p> <p>Den elektroniske patientjournal skal udvikles både lokalt indenfor de næste 2-3 år og med tilknytning til den nationale standard.</p>	<p>Der er ingen økonomiske overslag for EPJ-området. Faktisk hedder det specifikt at der i budgettet ikke har været mulighed for at tilgodese EPJ området.</p>

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
<p>Ribe amt (Baseret på: <i>EDB i Ribe</i> <i>Amts</i> <i>Sygehusvæsen.</i> <i>Strategi og plan</i> <i>1996</i></p> <p><i>Ribe Amts</i> <i>Sygehusvæsens</i> <i>IT-organisation</i> <i>2000</i></p> <p><i>Email fra Esben</i> <i>Dalsgaard)</i></p>	<p>Der eksistere en politisk vedtaget EDB strategi, som stammer tilbage fra 1996. Heri nævnes EPJ-området under overskriften systemer under planlægning.</p> <p>Ribe Amts sygehusvæsen har siden været igennem en ændring af IT organisationen i 2000</p> <p>EPJ-strategi er under udarbejdelse pt. Forventes omkring årsskiftet 2003</p>				

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
Vestsjællands amt (Baseret på telefonsamtale med Bjarne Klindt fra Vestsjællands Amt, januar 2003)	Der er en EPJ-strategi lige på trapperne. En strategi, der kommer til at leve op til Amdsrådsforeningens krav		Vestsjællands amt prioriterer at gå aktivt ind i det østdanske samarbejde	De første moduler, der satses på, er notat og medicinmoduler	Det er ikke rigtigt muligt at give et dækkende overslag på økonomien i strategien, eftersom den løsning amtet efterspørger ikke findes på markedet endnu, men et konsulentfirma har leveret økonomiske nøgletal og på baggrund af disse anslår Vestsjællands Amt, at implementeringen af strategien kommer til at ligge omkring 50-100 mio.kr.

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
<p>Roskilde amt (Baseret på tilsendt materiale fra Jens Henning Rasmussen:</p> <p>Udsnit af <i>Sundhed på tværs</i>, en større strategiplan vedtaget politisk i foråret 2002.</p> <p>Hertil kommer et notat <i>EPJ strategi 2002-2003</i>)</p>	<p>I løbet af 2003 revideres det basale patientadministrative systemområde og som led i dette hele IT-arkitekturen</p> <p>En amtslig enhed (EPJ-enheden) er etableret i oktober 2001 til at varetage ledelsen af området</p>	<p>Retningspile (fra <i>Sundhed på tværs</i>):</p> <p>Øget og hurtigere kommunikation mellem parterne</p> <p>Øget effektivitet og sikkerhed</p> <p>Som led i et fælles RAU:</p> <p>Et fælles sygehuse</p> <p>Et fælles patientadministrativt system</p> <p>Et fælles sæt af kliniske støttesystemer (bla. EPJ)</p> <p>Samarbejde på tværs med praksissektoren</p>	<p>Deltager i det nationale MedCom projekt</p> <p>På EPJ-området er der sket et strategiskifte på baggrund af erfaringer med pilotprojekter – det er foreslået fremover at satse på ny teknologi og en modulatororienteret udvikling og udbredelse</p>	<p>EPJ-enheden har anbefalet at man ikke udbreder EPJ på den nuværende platform, men at man forsøger at udtrække yderligere erfaringer på det organisatoriske plan ved at forlænge observatoriet i endnu ½ år</p> <p>På EPJ-området fastlægger planen: At satse på en modulær udvikling af den kliniske arbejdsplads, startende med et medicinmodul som implementeres i 2003</p>	<p>Roskilde Amt har på budgettet for 2002 afsat 10 mill. kr. til EPJ. P.g.a. strategiskifte og p.g.a. tidsfaktoren vil denne ramme ikke blive fuldt anvendt i 2002. I 2003 har man afsat 2,9 mill kr. til driften af den særlige taskforce ”EPJ-enheden” og 10 mill. Kr. til udvikling og indførelse af EPJ, d.v.s. i første omgang det elektroniske medicinmodul. På flerårsbudgettet for 2004 og 2005 er disse beløb også foreløbigt angivet. Projektets samlede økonomi specielt for 2003 – mål at de supplerende udgifter kan afholdes indenfor sygehusenes samlede budgetrammer.</p>

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
Københavns amt (mail fra Birthe Elgaard Andersen onsdag 6/11 2002)	<p>Der er tidligere lavet handlingsplaner på området i hhv. 1996, 1998 og 2000</p> <p>De tager udgangspunkt i den nationale strategi</p> <p>Der er tidligere gennemført forskellige EPJ-pilotprojekter, herunder er der bla. gennemført pilotprojekter på obstetrisk afdeling på Amtssygehuset i Herlev og på Thoraxkirurgisk afdeling på Amtssygehuset i Gentofte</p> <p>Det er endnu ikke fastlagt hvordan det nuværende patientadministrations-system skal spille sammen med EPJ.</p> <p>Der er etableret en tværgående styregruppe til formålet.</p>	<p>Delelementer der indgår i visionen:</p> <p>Sammenhængende patientforløb på tværs af sygehuse, sektorer og amtsgrænser</p> <p>Understøttelse af effektiv kommunikation og beslutningstagning.</p> <p>Understøttelse af høj kvalitet og sikkerhed i undersøgelse, behandling og pleje.</p> <p>Rekruttering og fastholdelse af patienter og personale.</p> <p>Understøttelse af øget specialisering og arbejdsdeling</p> <p>Understøttelse af vidensdeling</p> <p>Understøttelse af patienten som informeret og aktiv.</p>	<p>Der er tale om en samlet successiv fremgangsmåde, dvs. en trinvis fremgangsmåde indefor en samlet strategisk ramme.</p> <p>Prioriterede områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Samlet overblik over kliniske data *Rekvisition og booking *Planlægning af patientforløb *Medicinordination- og administration *Beslutningsstøtte *Observationer og interventioner *Integration mellem IT-systemer *Kvalitetssikring og dokumentation *Billeddiagnostik *Kommunikation med primærsektor *Kommunikation med patienter 	<p>En konkret handlingsplan er under udarbejdelse og forventes færdig omkring nytår 2003</p>	<p>Økonomiposten fastlægges med den omtalte handlingsplan</p>

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
<p>Bornholms Amt</p> <p>((I EPJ-Observatoriets undersøgelse har Bornholms Amt angivet at de ikke har nogen politisk vedtaget strategi på EPJ-området</p> <p>Vi er selv i besiddelse af en gammel rapport</p> <p><i>Plan for IT-udviklingen i Bornholms Amt.</i> Heri nævnes EPJ kun meget sparsomt, det optræder slet ikke i resuméet)</p>	-	-	-	-	-

	Udgangspunkt (Tidligere planer, teknologiske forudsætninger, o. lign.)	Visioner	Prioritering af temaer (Indsatsområder)	Handlingsplan (Organisatorisk forankring, tidsplan)	Økonomi
Ringkøbing amt (I EPJ-Observatoriets undersøgelse har Ringkøbing Amt angivet, at de ikke har nogen politisk vedtaget strategi på EPJ-området Vi er selv i besiddelse af en gammel rapport <i>IT-strategi på sundhedsområdet i Ringkøbing Amt.</i> Heri nævnes EPJ som et fremtrædende indsatsområde	-	-	-	-	-

Litteraturliste fra Amterne/H:S:

H:S

Hovedstadens sygehusfællesskab (juli 2002): *IT-strategi for H:S. 2002-2006*. Hovedstadens Sygehusfælledsskab

Fyn

Fyns Amt (Maj 2002): *IT-strategi for sygehusområdet i Fyns Amt*. Fyns Amt.

Sønderjylland

Sønderjyllands amt (2001): *Sundhedsplan for Sønderjyllands Amt*, p.47-49. Tilsendt EPJ-Observatoriet af Thue Boye Hvorslev, apr. 2002

Telefonsamtale med Jim Lyskær, Oktober 2002

Nordjylland

Nordjyllands amt (2000): *IT Handlingsplan 2002-2004*. Nordjyllands Amt.

Frederiksborg Amt

Frederiksborg Amt (2002): *Strategi og handleplan for den elektroniske patient journal (EPJ)*.
Frederiksborg Amt: Sundhedsvæsenet. Tilsendt materiale fra Lene Meyer Grosen, oktober 2002

Storstrøms Amt

Storstrøms Amt (2001): *IT-strategi Sundhed. Storstrøms Amt*, januar 2001.

Københavns Amt

Mail fra Birthe Elgaard Andersen, Københavns Amt onsdag 6/11 2002

Roskilde Amt

Baseret på tilsendt materiale fra Jens Henning Rasmussen, Roskilde Amt:

Udsnit af *Sundhed på tværs*, en større strategiplan vedtaget politisk i foråret 2002.

Hertil kommer et notat *EPJ strategi 2002-2003* samt mail fra Jens Henning Rasmussen, oktober 2002

Frederiksborg Amt

Frederiksborg Amt (2002): *Strategi og handleplan for den elektroniske patient journal (EPJ)*.

Sønderjyllands Amt

Baseret på:

Tilsendt udsnit af *Sønderjyllands amts Sundhedsplan* fra 2001. Udsnippet vedrører IT-strategien og omhandler perioden 2002-2004.

Endvidere telefonsamtale med Jim Lyskær, oktober 2002

Vestsjællands Amt

Baseret på telefonsamtale med Bjarne Klindt fra Vestsjællands Amt, januar 2003

Ribe Amt

Baseret på:

EDB i Ribe Amts Sygehusvæsen. Strategi og plan 1996

Ribe Amts Sygehusvæsens IT-organisation 2000

Email fra Esben Dalsgaard, oktober 2002, Ribe Amt

Vejle Amt

Baseret på tilsendt skrift *Det videre arbejde med elektroniske patient journaler i Vejle Amt* fra oktober 2000

Nordjyllands Amt

Nordjyllands Amt(2000): *IT handlingsplan 2002-2004.*

Viborg Amt

Viborg Amt (1997): *IT-strategi for sundhedssektoren.*

Århus Amt

E mail fra Mogens Engsig Karup, oktober 2002 samt tilsendt materiale *IT-strategi for Århus Amt 2001-2002*, dateret juni 2000

Fyns Amt

Fyns Amt(2000): *IT-strategi for sygehusområdet i Fyns Amt.*

Øvrige referencer

Remmen, Arne (1999): *Greening of industry – Technological and Institutional Innovations.* SUDESCA –Conference, Costa Rica, February 1999

Winther, Søren (1994): *Implementering og effektivitet.* Herning: Systime

En teknisk rapport fra EPJ-Observatoriet

Status for arbejdet med EPJ-planlægning i de danske amter og H:S

Skrevet af: Pia Bøgelund
Institut for Samfundsudvikling og Planlægning
Aalborg Universitet

Copyright 2003 ved EPJ-Observatoriet

Projektsekretariat:
Virtuelt Center for Sundhedsinformatik
Aalborg Universitet
Fredrik Bajers Vej 7D1
9220 Aalborg Ø
Tlf: 9635 8809
E-mail: info@epj-observatoriet.dk
www.epj-observatoriet.dk

ISBN 87-91424-00-3

